

Door Leergemeenschap Avans

Interview Janine Janssen

Janine Janssen is lector Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties. Daarnaast werkt ze als hoofd onderzoek bij het Landelijk Expertise Centrum Eer Gerelateerd Geweld van de Nationale Politie.

Onderzoek (ex)-plegers van huiselijk geweld

Janine heeft op verschillende onderzoeken gedaan naar ex-plegers van huiselijk geweld. Zo heeft ze zich verdiept in de reclassering. Hier is een speciaal programma voor mannen die huiselijk geweld plegen. Zowel mannen als vrouwen kunnen dader en slachtoffer zijn van huiselijk geweld. In de praktijk heb je meer met mannelijke plegers te maken. Er is relatief weinig hulpverlening specifiek op mannen gericht. Janine vindt dat hier ook aandacht aan moet worden besteed, om zo hopelijk een hoop verdriet te voorkomen.

Aandacht pleger en slachtoffer

In het maatschappelijk werk is het systemisch werken erg belangrijk. Hiermee wordt bedoeld dat je de hele groep, het hele gezin in ogenschouw neemt. Maar als er bijvoorbeeld echt geweld is of er komt een strafrechtelijke component dan zie je dat de pleger aandacht krijgt van de politie. Het slachtoffer (de vrouw en kinderen) gaan meer richting hulpverlening. Het is niet altijd zo dat de relatie hierna ophoudt of dat mensen daarna nieuwe relaties aangaan. Het is wel belangrijk om het ook integraal te bekijken wat voor soort relaties mensen met elkaar hebben en te kijken of je hier iets in kan veranderen. Zodat in de toekomst mensen wellicht wel bij elkaar blijven of als ze nieuwe relaties aangaan het gewelddadige patroon verbroken wordt.

Hulpaanbod pleger

Er is zeker hulp voor plegers van huiselijk geweld te vinden. Janine heeft al eerder aangegeven dat er met name voor mannen relatief weinig te vinden is. Wel is er de forensische zorg. Hierbij is er sprake van zwaarder geweld. Er gaat vaak veel aandacht naar slachtoffers en dat is ook terecht. Janine denkt dat er behoefte is om ook aan plegers van huiselijk geweld aandacht te besteden. Hulpverleningsland is niet zo makkelijk te overzien. Janine werkt in dit gebied, maar moet ook vaak haar best doen om iets te vinden.

Je bent niet de enige

De taboe moet doorbroken worden. Er wordt volgens Janine niet altijd gerealiseerd dat huiselijk geweld één van de meest voorkomende vormen van geweld in de samenleving is. Ze denkt dat je mensen moeten laten voelen dat het niet kan, maar ook dat zo'n persoon niet de enige is die in dit schuitje zit. Het is natuurlijk niet goed, maar het is wel goed dat je er iets aan gaat doen!

Janine geeft aan dat het een gevoel van schaamte kan zijn om er niet over te praten. Het kan ook zo zijn dat de persoon zich niet als pleger ziet. Mensen kunnen ook boos zijn over het feit dat ze als pleger worden neergezet, maar zelf vinden dat dat niet zo is. Je kunt jezelf de volgende vragen afstellen.

- Vind je het opvoeden ook weleens moeilijk?
- Vind je het onderhouden van een relatie ook niet altijd makkelijk?
- Ga je weleens te ver?
- Schreeuw je weleens tegen je vrouw of kinderen?
- Deel je weleens een klap uit?

Hier worden concrete gedragen aangetoond en wordt het woord 'pleger' weggelaten. Het is makkelijker om te zeggen dat je bijvoorbeeld weleens heel hard schreeuwt en met de deuren slaat, dan dat je aan iemand vraagt of hij/zij ook een pleger van huiselijk geweld is. Door gedragingen

concreet te maken, kunnen mensen minder makkelijk zeggen dat het niet over hen gaat. Daarnaast wordt er geen etiket op mensen geplakt.

Het gaat namelijk ook over het verkrijgen van inzicht. Als iemand al weet dat het niet goed is, dan ben je al een stuk op weg. Het moet wel herkenbaar zijn, zonder dat mensen zich al veroordeeld en afgeschreven voelen. Er moet ook kritisch worden gesproken met plegers van huiselijk geweld.

Mensen moeten in (gaan) zien dat bepaald gedrag niet kan. Je wilt juist mensen bereiken die nog twijfelen. Als je aangeeft dat er meer mensen zijn die het één en ander moeilijk vinden, wordt dit voor hen makkelijker om zich ermee te identificeren.

Overlap dader en slachtofferschap

Je mag ook niet uitsluiten dat dader en slachtofferschap een beetje door elkaar heen gaat. Er zit gedeeltelijk een stuk van overlap in. Bijvoorbeeld dat de ene keer persoon A slaat en de andere keer persoon B. Mensen zijn dus soms ook en dader en slachtoffer. Het is soms te snappen dat mensen bepaald gedrag vertonen, omdat ze bijvoorbeeld zelf uit een gewelddadig gezin komen. Hierdoor hebben zij nooit een goed voorbeeld gehad. Dit is echter geen excuus. Er moet wel iets gebeuren. Je moet mensen helpen om andere gedragspatronen te vinden. Dat is net zo belangrijk.

Waarom hulp zoeken

Janine denkt dat de notie dat het niet goed is en dat iemand niet de enige is eraan bijdraagt dat mensen die zich schamen over de drempel kunnen komen. Ze vindt het belangrijk om hulp positiever en oplossingsgericht te presenteren. Aangeven dat het lastig/moeilijk is, maar we gaan eraan werken dat het anders wordt. Janine denkt dat het dan voor een pleger aantrekkelijker is om hulp te zoeken.